

Folketingets Socialudvalg

Sagsnr. 2015 - 3893

Dato: 20. maj 2015

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 27. april 2015 følger hermed ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forholds endelige svar på spørgsmål nr. 300 (SOU alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 300:

”Ministeren bedes redegøre for, hvilke formkrav der skal være opfyldt for hhv. en frivillig anbringelse og en tvangsanbringelse, herunder om samtykke til en anbringelse skal være skriftligt. Derudover bedes ministeren redegøre for, de generelle formkrav der skal være opfyldt inden en anbringelse herunder både en frivillig- og en tvangsanbringelse.”

Svar:

Reglerne om særlige støtte til børn og unge, herunder om anbringelse af børn og unge uden for hjemmet, findes i servicelovens kapitel 11. Nedenfor gennemgås reglerne i hovedtræk.

Når en kommune finder, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, skal kommunen iværksætte en børnefaglig undersøgelse efter reglerne i servicelovens § 50. Undersøgelsen gennemføres så vidt muligt i samarbejde med forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år.

Den børnefaglige undersøgelse skal afdække ressourcer og problemer hos barnet, familien og netværket og skal omfatte barnets eller den unges udvikling og adfærd, familieforhold, skoleforhold, sundhedsforhold, fritidsforhold og venskaber samt andre relevante forhold.

Som led i undersøgelsen skal kommunen inddrage de fagfolk, som allerede har viden om barnets eller den unges og familiens forhold. Dette kan ske ved at inddrage sundhedsplejersker, pædagoger, psykologer, lærere eller andre. Hvis det er nødvendigt, skal kommunen lade barnet eller den unge undersøge af en læge eller en autoriseret psykolog.

Undersøgelsen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger.

Som led i undersøgelsen skal der efter reglerne i servicelovens § 50, stk. 3, gennemføres en samtale med barnet eller den unge. Samtalen kan undlades, hvis barnets eller den unges modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod det.

Kommunen skal herefter foretage en samlet vurdering af de forhold, som den børnefaglige undersøgelse peger på. Kommunen skal herunder vurdere, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger og i givet fald, hvilke af de mulige hjælpeforanstaltninger efter servicelovens § 52, der vurderes at være den eller de bedste i forhold til den konkrete sag.

I særlige tilfælde kan kommunen desuden træffe afgørelse om foreløbig eller akut støtte efter § 52, stk. 3, sideløbende med, at der gennemføres en børnefaglig undersøgelse.

Kommunen skal afholde en samtale med barnet eller den unge, inden der træffes en afgørelse, der berører barnet eller den unge. Formålet med samtalen er at klarlægge og beskrive barnets eller den unges egen holdning til den afgørelse, kommunen påtænker at træffe. Samtalen kan undlades, hvis der umiddelbart forinden er gennemført en børnesamtale i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse eller hvis barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod det. Hvis der ikke gennemføres en samtale, skal kommunen på anden vis søge at tilvejebringe barnets holdning til den påtænkte afgørelse.

Hvis kommunen vurderer, at der er behov for foranstaltninger af hensyn til barnets eller den unges behov for støtte efter servicelovens § 52, skal der som udgangspunkt altid udarbejdes en handleplan, før der iværksættes foranstaltninger. Handleplanen tager udgangspunkt i resultaterne af den børnefaglige undersøgelse og skal, jf. servicelovens § 140, angive formålet med indsatsen. Handleplanen skal desuden angive, hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet med indsatsen.

Foranstaltninger efter servicelovens § 52 forudsætter som udgangspunkt forældremyndighedsindehaverens samtykke og i visse tilfælde også samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år. Dette gælder også ved anbringelse uden for hjemmet, jf. servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7. Der er ikke fastsat krav i serviceloven om, at samtykket skal være skriftligt. Det følger dog af offentlighedslovens § 13, at der skal skrives notat, hvis samtykket ikke er skriftligt. Hvis der opstår tvivl om, hvorvidt forældrene i en konkret sag har afgivet samtykke, er det kommunen, som har forpligtelsen til at dokumentere, at et sådant samtykke er afgivet. Uanset, at forældrene har samtykket til en anbringelse, vil de altid kunne tilbagekalde samtykket.

Hvis forældremyndighedsindehaveren eller den unge, der er fyldt 15 år, ikke samtykker til en anbringelse, kan barnet eller den unge kun anbringes uden for hjemmet, hvis der er åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af utilstrækkelig omsorg eller behandling, overgreb, misbrugsproblemer, kriminell adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder eller adfærds- eller tilpasningsproblemer hos barnet eller den unge. Dette følger af servicelovens § 58. Det er også en forudsætning, at der er en begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets eller den unges fortsatte ophold i hjemmet. Beslutningen om anbringelse uden samtykke træffes af børn og unge-udvalget efter indstilling fra kommunen.

Indstillingen til børn og unge-udvalget skal efter reglerne i servicelovens § 59 omfatte den børnefaglige undersøgelse og herunder beskrivelsen af, at betingelserne i servicelovens § 58 anses for opfyldt og af de ressourcer hos barnet, familien eller netværket, som kan bidrage til at klare vanskelighederne under anbringelsen. Indstillingen skal desuden omfatte handleplanen for anbringelsen, jf. servicelovens § 140 samt en beskrivelse af barnets eller den unges holdning til anbringelsen uden for hjemmet.

Børn og unge-udvalgets afgørelse kan påklages til Ankestyrelsen. Ankestyrelsens afgørelse kan frit indbringes for byretten.

Både forældremyndighedens indehaver og børn og unge, der er fyldt 12 år, har ret til gratis advokatbistand under hele behandlingen af en sag om anbringelse uden samtykke.

Manu Sareen

/ Dan Holmgreen